

Nazwa przedmiotu: Chorał gregoriański			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważna od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność: muzyka kościelna	
Forma studiów: stacjonarne drugiego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: ćwiczenia	Język przedmiotu: polski (niemiecki, angielski)	Rok/semestr: I/ I-II	Wymiar godzin: 30
Koordynator przedmiotu	Kierownik Katedry Chóralistyki i Edukacji Artystycznej		
Prowadzący zajęcia	dr Karolina Mika		
Cele przedmiotu	Przekazanie studentom niezbędnej wiedzy teoretycznej oraz wykształcenie umiejętności praktycznych pozwalających na samodzielne - zgodne z najnowszymi odkryciami semiologicznymi - wykonywanie szerokiego repertuaru chorału gregoriańskiego zarówno w warunkach koncertowych, jak i w ramach liturgii Kościoła katolickiego.		
Wymagania wstępne	Zgodnie z regulaminem studiów; preferowana jest biegła umiejętność czytania nut głosem a vista oraz predyspozycje głosowe.		
Kategorie efektów	Nr efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	1	Znajomość notacji sanktgalleńskiej, loreńskiej oraz watykańskiej w aspekcie interpretacji rytmicznej poszczególnych znaków neumatycznych	S2_W3
	2	Znajomość praktyk oraz tradycji wykonawczych śpiewów <i>propriummissae</i> (antyfona, responsorium), <i>ordinariummissae</i> oraz śpiewów oficjum	S2_W1
Umiejętności	3	Zdolność samodzielnego opracowania poprawnej stylistycznie koncepcji wykonawczej dowolnego śpiewu z klasycznego repertuaru gregoriańskiego poprzez umiejętność samodzielnego zastosowania w praktyce dostępnej w literaturze przedmiotu wiedzy dotyczącej interpretacji znaków neumatycznych w świetle semiologii gregoriańskiej	S2_U2
	4	Umiejętność poprawnego wykonania śpiewów gregoriańskich pod względem technicznym, ze szczególnym uwzględnieniem poprawnej emisji głosu, techniki legato, swobodnego rytmu oratorskiego oraz artykulacji słownej	S2_U4
Kompetencje społeczne	5	Zdolność werbalnego umotywowania oraz przekazania swej koncepcji wykonawczej innym muzykom	S2_K3
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
Semestr I Stałym elementem kolejnych zajęć chorału gregoriańskiego jest wykonywanie solowe oraz zespołowe śpiewów chorałowych <i>proprium missae</i> wg okresów roku liturgicznego, repertuaru <i>ordinarium missae</i> oraz wybranych <i>cantu variae</i> z uwzględnieniem wskazań wykonawczych notacji sanktgalleńskiej i loreńskiej. Równoległe z pracą nad repertuarem gregoriańskim omawiane są następujące zagadnienia: 1. Geneza i rozwój chorału gregoriańskiego, procesy deformacji oraz upadku śpiewu gregoriańskiego 2. Znaczenie ośrodka solesmeńskiego dla odnowy śpiewu gregoriańskiego			1

3.	Rola śpiewu gregoriańskiego w liturgii w świetle obowiązujących aktów prawnych	1	
4.	Repertuar gregoriański we współczesnych edycjach chorałowych – księgi muzyczno-liturgiczne edycji watykańskiej, wydawnictwa benedyktynów z Solesmes oraz <i>Graduale Novum</i> (wyd. ConBrio oraz LibreriaEditriceVaticana)	1	
5.	Formy muzyczne śpiewu gregoriańskiego w kontekście funkcji, stylu oraz praktyki wykonawczej śpiewów antyfonalnych i responsorialnych	1	
6.	Notacje: watykańska, loreńska oraz sanktgalleńska Semiologia gregoriańska – szczegółowa analiza porównawcza notacji sanktgalleńskiej, loreńskiej oraz editio vaticana w aspekcie interpretacji rytmicznej (nuty izolowane – virga, tractulus, punctum, uncinus; nuty złożone – pes, clivis, torculus, porrectus, climacus, scandicus, salicus, scandicus-quilismaticus)	2 8	
Semestr II			
7.	Semiologia gregoriańska – c.d.: (neumy unisoniczne – bivirga, trivirga, strophicus, trigon; neumy przejściowe – oriscus, pressus, kwilizma; likwescencja; dodatkowe elementy notacji neumatycznej – oznaczenia literowe)	7	
8.	Artykulacja, grupowanie neumatyczne w śpiewie gregoriańskim	2	
9.	Słowo śpiewane a swoboda rytmu oratorskiego	1	
10.	Nauka śpiewu poszczególnych tonów psalmowych	2	
11.	Podstawowe zagadnienia warsztatu manualnego w kontekście prowadzenia 2 scholii gregoriańskiej	2	
12.	Emisja głosu w kontekście estetyki wykonawczej śpiewów chorałowych	1	
Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> wykład problemowy; wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień; praca z tekstem i dyskusja; rozwiązywanie zadań artystycznych; praca indywidualna; praca w grupach; prezentacja nagrań z wykorzystaniem różnych nośników multimedialnych 		
Metody weryfikacji		Nr efektu uczenia się	
	1. kolokwium ustne	1, 2	
	2. przestuchanie	3, 4	
	3. prezentacja publiczna	3, 4	
	4. realizacja zleconego zadania	1, 2, 3, 4, 5	
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI			
Nr efektów uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	6, 7, 8	1-4	1, 4
2	4, 5	1-7	1, 4
3	5-9	3-7	2, 3
4	9-12	4-7	2, 3
5	1-12	1-7	4
Warunki zaliczenia	<p>I semestr: zaliczenie na podstawie obecności studenta na zajęciach, postępów w pracy, zaangażowania podczas kolejnych zajęć oraz przygotowywania występów publicznych.</p> <p>II semestr: dopuszczenie do kolokwium na podstawie obecności studenta na zajęciach, postępów w pracy, zaangażowania podczas kolejnych zajęć oraz przygotowywania występów publicznych.</p> <p>Kolokwium obejmujące sprawdzenie wiedzy teoretycznej nabytej podczas zajęć, umiejętności samodzielnej interpretacji, poprawnego stylistycznie wykonania oraz poprowadzenia wskazanych przez pedagoga śpiewów chorałowych zawartych w <i>Graduale Novum</i> (Regensburg, 2011).</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%)</p>		
Rok	I		II
Semestr	I	II	III IV

ECTS	1	1,5	-	-
Liczba godzin w tyg.	1	1	-	-
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	-	-

Literatura podstawowa

Graduale Novum - Editio Magis Criticaluxta SC 117: Tomus I: De Dominicis Et Festis, Regensburg 2011
Graduale Triplex, Solesmes 1979
 Dom E. Cardine: *Semiologia gregoriańska*, Tyniec 2000
 M. Sławecki, *Główne aspekty śpiewu gregoriańskiego*, [w:] *Monodia*, UMFC, Warszawa 2008
 I.H. Siekierka OFM: *Notacja sanktgalleńska i metzeńska jako współczesne źródło interpretacji chorału gregoriańskiego*, Opole 2005

Literatura uzupełniająca

M. Bornus-Szczyński, A. Nowak, M. Sławecki: *Monodia*, UMFC, Warszawa 2008
 J. Harper: *Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIII wieku*, Musicalagellonica, Kraków 2002
 M. Sławecki, *O śpiewie gregoriańskim*, [w:] *Liber virgensis*, red. M. Sławecki, Wigry 2009
 Agustoni, L., *Gregorianischer Choral*, [w:] *Musik im Gottesdienst*, t.1: Historische Grundlagen - Liturgik - Liturgiegesang, red. Hans Musch, Regensburg 1993

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	10
Przygotowanie się do zajęć	15	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10
Praca własna z literaturą	10	Inne	0
Konsultacje	0		
Łączny nakład pracy w godzinach	75	Łączna liczba punktów ECTS	2,5

Możliwości kariery zawodowej

Kierownik artystyczny i dyrygent zespołu wokalnego specjalizującego się w wykonawstwie klasycznego repertuaru gregoriańskiego;
 Kantor w kościołach obrządków wykorzystujących w swojej liturgii zachodnią monodię liturgiczną.